

що рускі ренегати то не лиш небезпечне оружє для нас, але й для держави, тим румунізатори не журять ся.

Коротко сказавши, поступованє інтелігенції волоскої, котра-ж верховодить, каже не без підстави здогадуватись, що коли-б се лиш від неї залежало, то Русинам не дали би дихати; они виперли би нас так із школи, як уже виперли з церкви. А ще раз кажемо, і найзавзятійші польські загорілці не забувають у своїй борбі з нами на державний інтерес, котрий каже берегти Русинів.

Через те все й поступованє наше з Волохами і Поляками в дечім відмінне. Впрочім лише несправедливість може видвигати против нас докір, що ми польські посягання на наше народне жите промовчуємо; докір сей лишений всякої підстави.

Буковинські і галицькі Русини відповідно до своїх обставин можуть уживати иньшої тактики політичної. Але они мають одну, дуже важну спільну справу, котру мусять однаково полагодити. Половина рускої інтелігенції працює не для добра Руси, лише для добра Москви. Отсе повинно боліти так галицьких як і буковинських Русинів; се лихो ми мусимо спільно усунути. Такий наш погляд і тому ми виступали не лише против самих москвофілів, але і против тих народовців, котрі — поминаємо мотиви, бо они все були зле обчислені — лучили ся з москвофілами, чим затемнювали нашу чисту народну справу і шкодили їй тяжко.

Таке наше поступованє в виду своїх людей і сусідів одобрили не лише численні дописувателі наші, але й ширші круги так буковинських як і галицьких Русинів; впрочім ми не маємо потреби диктувати галицьким Русинам-народовцям, як они мають собі поступати у своїм політичнім житю.

3 галицького сойму.

—о—

Галицький сойм занимає ся поки-що головно ставленими інтерпеляціями, провіренєм і справдженєм виборів та кількома справозданями виділу краєвого. Ми свого часу доносили про інтерпеляцію пос. Вахнянина в справі нелюдського поступованя з емігрантами в Тернополи. Заступник правительства гр. Лось заявив, що намістництво одержавши відомість о тім, сейчас зарядило дохождєне. Завізвано яких 30 осіб на свідків, а після їх зізнань виходить, що подані в чч. 276 і 280 „Діла“ факти о нелюдськім поступованю, на котрих оперта єсть інтерпеляція, цілком не є згідні з правдою ані в цілости ані в подрібности. Дотичних осіб (котрі мали потерпіти) не пере слухано, бо виїхали до Бразилії. Поступованє поліції було взірцево лагідне і терпеливе. Коли в наслідок непослуху властям замикано кого до в'язниці, то се роблено дуже делікатно; поліція, беручи попід рамена неслухних до в'язниці. Намістництво в виду таких зізнань не має причини до зарядженя слідства карного в сій справі, а тернопільська поліція міска внесла жалобу на редакцію „Діла“. Між важнішими внесеннями послів замітне внесенє пос. Фрухтмана в справі проєкту закона о писарях громадських, пос. Жардецького в справі реформи закона дорожового, пос. Скалковського в справі зміни в організації австро-угорського банку, і пос. Криштофовича в справі організації вандрівної науки і спеціальних курсів рільництва. Всі ті внесення були вже мотивовані і відослані дотичним комісіям. На засіданю дня 9-го с. м. зажадано також від виділу краєвого, щоби зарядив потрібне, аби виділи повітові не занимали ся агітаціями виборчими.

На шестім засіданю галицького сойму з дня 11-го с. м. мотивував пос. Дунаевський своє внесенє з резолюцією до правительства о утворенє громад окружних; внесенє відослано до громадської комісії. Пос. Крамарчик мотивував своє внесенє, котрим виває ся правительство, щоби оно предложило державну устану о знесеню нотаріатів в Галичині в тім напрямі, що на те місце устанавлює ся при кождім ц. к. суді повітовім нову посаду ц. к. ад'юкта судового, котрий би, крім переводженя з уряду справ спадкових залагоджував сторонам з уряду і безплатно в короткій дорозі всі нинішні чинности нотаріату, як контракти купна і продажі, записи, цесії, даровизни, інтабуляції, екстабуляції, а також всякі легалізації документів правних; се внесенє відослано до правничої комісії. З порядку признано важними вибори з курії сільської округів виборчих: березівського, рошчицького, самбірського

і турчанького. Против признаня важним вибору з березівського округа промовляв пос. Стила; его піддержали деякі рускі послы, але при голосованю більшістю голосів признано вибір важним. При справозданю о виборі посла з турчанького повіту промовив пос. Окуневский і в довшій бесіді виказав подрібно надужитя, які діяли ся при правиборах і самих виборах. Задля тих неправильностей усунула ся одна часть виборців від голосованя і так вибрано польського кандидата Оеуховського одноголосно. Заступник правительства гр. Лось заявив, що зі справозданя старости виходить, що не було ніякої неправильности, хоч уневажненє вибору оо. Мороза, Шайдицького і Гичка не було коректне, але се не впливає на результат виборів. Також справоздавець виділу краєвого пос. Хамац вив прavitельственного комісара в оборону — і так одобрено вибір пос. Оеуховського. Против признаня того вибору важним голосували рускі послы Окуневский, Савчак, Барвінський, Небеловець, Кульчицкий, Вахнянин, Заячківський, Остапчук, Гаморак і Новаковський та маурекі послы. Слідували ще інтерпеляції, між иньцими інтерпеляція пос. Окуневського в справі непошанованя рускої мови стрийським старостом при парохіальних списах молодіжи обовязаної до військової служби. Вікниці вибрано еміграційну комісію, до котрої з Русинів ввійшли пос. Вахнянин і Остапчук.

ДОПИСЬ З САДАГУРИ.

—о—

Як собі зарядили коляду читальні садагурська, рогізнянська і з Жуків.

На перший день Різдва в Садагурі коло склепу ч. Грищука зібрало ся нас около сто членів читальні і так разом пішли ми на вечірню до церкви у Садагурі. Були там майже самі читальники, що євѣтжували свѣта без горівки, а противників читальні було в церкві дуже мало, бо їм „не було коли“. По вечірній читальники гарно заколядували і пішли до о. Ласевича на Слобідку і там на подвірю гарно з книжечок заколядували також. Веч. отця Ласевича і п. добродію дуже владувала ся коляда, они обдарували читальників і побажали їм доброго поведженя. Дуже то читальникам сподобало ся, тим більше, що сам садагурський парох о. Микитович без причини показує ся противником читальні, а то нас, его нарохіяни, обурює.

Відтак діврик Слобідки, Василь Димчук, також член садагурської читальні, запросив колядників до себе. Але ми не пішли, бо екавали собі, що в жадній хаті не будемо ні їсти ні пити, як то діє ся помежи иньшими людьми;

карністю, зовсім нічим не ліпший від тероризму правительственного, так загально зневаженного. Кажуть, що коли кождий „порядний“ чоловік повинен старати ся, аби правительство не затикало єму рота та не в'язало рук, то так само кождий повинен противити ся тому, щоби організація партійна не накладала кождому на рот каганець, а на руки пута.

Ся оборона індивідуалізму має свою рацию; значить, нічого би нам і соромити ся, що у нас так жовчи богато і що ми вдачі незгідливі; ба! та щож нам з того за потіха, коли нам з тим зле, з тою нашою сварливою натурою! Звістно, часом так як і у війні потрібний поодинокий Plänklerfeuer (шкода що на се не находжу руского слова), але-ж потрібні також і громадні спільні салви, спільний марш, спільний приступ і т. п. стратегічні хитрощі. Годі все самопас ходити, держачись засади, що чоловік годі стоїть найсильніше, коли сам стоїть. Треба таки збирати ся в гурти, організувати ся, коли має ся якого противника перемогти.

Ну! добре! А якже-ж терпіти отсі напасти, такі у нас часті? Нападає не лиш чужий, але й свій... На се питанє не так легко відповісти. Трудно своєю вдачу національну, коли незгідливість справді належить до наших прикмет, перемогти, але що єї перемагати до-

конче треба, того чей ніхто не заперечить. Значить, що найменше між тими людьми, що стоять на одній основі, що мають одну спільну мету, не повинна суперечка виглядати як сварка, але як нарада, повна зичливости. Ще Мазепа, як читаємо у Костомарова, писав про тодішних Українців:

Не маш любви, не маш згоди
Від Жовтої в'язиши Води,
През неагоду всі пропали,
Самі себе звоювали.

Ой братища, пора знати,
Не всім сеє дано знати,
Як річами керувати.

На корабель поглядімо,
Много людей полічімо,
Єднак етерник сам керує,
Весь корабель управує.

Бжїлка єдну матір має
І оної послухає.
Зжаль ся, Боже, України,
Що не вкупи має сини!

А сей вірш Мазепи і на наші часи має те саме значінє. Взявши річ вовсім спокійно, без злоби в серцю, годі найти таку надто важну причину, що мала би ставити в противні в орожі табори самих народовців всяких відтінків. Они не повинні бути собі в о-

в борбі тій чи у взаїмнім перемаганю себе все засадою всіх народовців повинно бути: „щадити своїх!“ Комує може залежати на тім, щоби ми себе взаїмно нищили, але нам же на тім не залежить! Значить: знаймо жити громадянським житєм і всіх сил докладаймо, щоби нас було більше.

Але-ж я почав про Котляревського, а зійшов ось на що! Треба на хвилю повернутись. Хотів я сказати, що коли вже може й сего року станемо помалу приготувати ся до обходу сего великого свѣта нашого відродженя, коли обчислимо ся з тим, що ми вже собі за сто літ добули, серед таких крайно несприятючих для нашої роботи обставин, то ніяким чином не можемо тратити надію на будучину і падькати ся на думку, що згинемо. Вже коли нас досі не стерли з лиця землі, то не вітруть і пізнійше. Не так легко з нами упорати ся. Горі ім'єм серця!

І минувший рік, хоч який — здаєть ся — був для австрійських Русинів некористний, все-ж приніс з собою попри иньше незвичайно важний перелом в житю нашім, а іменно початок до того, щоб уже раз позбутися тої язви у рідній хаті, тих запроданих чи тільки осліплених та одурених ширителів зневіри і „обрусеня“. Просто начудовати ся не можна гнучкій совісті людей, котрі тепер н. пр. так гірко плачуть над еміграцією наших селян з

В гімназії черновецькій відбудуться іспити приватистів дня 31-го с. м. письменні, а 1-го лютого усні. Вписані приватисти мають згаданого дня о 8-ій годині зраня зголоситися у дирекції і вказати, за якою школою оплати та зложити таке у сумі 12 зр.

Стан жандармерії на Буковині виказує, що в кінці 1895 р. такий: В Чернівцях були 1 штабовий, 2 вищі офіцери; 3 рядові; при відділі науковим: 1 вищий офіцер, 1 фельдфебель, 1 постенфірер, 2 рядові; при відділах службових: 4 вищі офіцери, 330 рядових. Число відділів виносило 78, з котрих припадали на повіті Чернівці 19, Кіцмань 12, Радівці 5, Сторожинці 6, Вижиця 8, Сучава 9, Серет 9, Кімполунг 12, а Гурагумору 7.

Нова льокальна залізниця на Буковині. Буковинський виділ краєвий займався дуже основно будовою нової льокальної залізничної Кімполунг-Дорна-Ватра і рішив соймови поставити відповідні внесени. Судячи по загальному настрою в соймовій палаті, можна надіятися, що проєкт сей буде прихильно прийнятий і найде також аичливу підпору зі сторони краєвого правительства, так що можна буде вже на весні с. р. розпочати роботу.

Дрбні вісті. Слідуюче засідання буковинського сойму відбудеться дня 20-го с. м. задля браку материялу до нарад. — Презенту на гр. кат. парохію в Самборі одержав о. Лев Щавинський в Старого Міста. — У Львові мають набагато заложити чотири нові аптеки, по

одній в I. і III. дільниці, а дві в II. дільниці. — Черновецька рада міська рішила одноголосно подати до бук. сойму петицію о заснування вишого краєвого суду в Чернівцях. — Після нового розпорядження міністра судівництва будуть судові канцелярії так уряджені, що на їх чолі стояти не урядник, а йому будуть приділені авекультанти і практиканти. — Львівські складачі рішили розпочати змову, коли би властители друкарень не згодилися на їх жадання. Змова розпочинається мабуть вже з дня 16-го с. м., бо властители друкарень не хочуть ся згодитися на ті жадання.

3 російського консуляту. До Neue freie Presse доносять з Петербурга, що в слідуючих днях наступить іменоване нового російського консула у Відні і що найбільші вгляди на то місце має російський консул в Чернівцях державний радник Горєянов.

Звірска мати. Селянка Іванна Павленко з Волоки живе в недостатках і тому хотіла позбути ся новонародженої дитини. Она єї удушила, але вітчим дізнав ся о тім і дав знати жандармерії, котра жінку сейчас арештувала.

Померли в Чернівцях майор в пенсії Адольф Юрекий в 68-ім році життя.

ТЕЛЕГРАМИ „БУКОВИНИ“

з дня 14. січня 1896 р.

Відень. Вчора розпочали ся наради

епіскопської конференції в справі конгруї під проводом Шенборна; прибули кардинал Груша, єпископи Копп з Бресляв, Шустер з Градця, Міссія з Любляни, Напотник з Марбургу, Пузіна з Кракова, Дюпелльбавер з Лінцу і Бавер з Берна моравського.

Льондон Standard заявляє, що він уповажнений до заявлення, що відносини між Німеччиною а Англією остаеться на дальше приязні.

Ліон. Буржоа начеркнув на бенкеті програму французького кабінету; він заявив, що Франція остає вірною своїй заграничній політиці, котра стремить до удержання мира, бо лише сею політикою могла Франція зайняти законне місце між великими державами і дати великій народності, котра заключила союз з Францією запоруку непохитної вірності. Франція удержить задля себе самої загальний мир і причинить ся до удержання мира між всіми народностями.

Б У К О В И Н А

з новим 1896 роком почала виходити **ЩОДНЯ** крім неділь і свят. Доси, як звісно, появлялася наша часопись чотири рази в тиждень з недільним додатком; тепер **БЕЗ ПІДВИСШЕННЯ ПЕРЕДПЛАТИ**, будуть наші передплатники діставати „**Б У К О В И Н У**“ **ЩОДНЯ**.

Передплата на „**БУКОВИНУ**“ в 1896 році виносить на цілий рік **10 зр.**, на пів року **5 зр.**, на чверть року **2 зр.**, **50 кр.**, місячно **1 зр.**

Крім того без ніякої доплати одержать наші читателі в протягу 1896 року як о премію **ТВОРИ Ю. ФЕДЬКОВИЧА**,

з котрих перший том станемо зараз друкувати, скоро тільки урядимо власну друкарню, що наступить в лютім 1896 року.

Відтак, умовившись з книгарнею товариства ім. Шевченка у Львові, подаємо нашим впп. передплатникам нагоду до купна руских книжок

по значно зниженій ціні.

А іменно о 33 проц. знижаємо ціну на єї книжки (в скобках подана книгарська ціна):

Івана Нечуя *Левіцького*: Над чорним морем повість 90 кр., Кайдашева сім'я повість 50 кр., Поміж ворогами повість 50 кр.

Вас. Чайченка: Твори том I. 80 кр., т. II. 60 кр., т. III. 80 кр.;

Під хмарним небом — поезії ч. I. 1 зр., Книга казок поезії ч. II. 60 кр., Книга байок 50 кр.

Троф. Зіньківського: Твори ч. I. і II. по 1 зр.

Степ. Руданського: Твори ч. I. 40 кр.

П. Куліша: Хуторна поезія 50 кр.

Дрозда: В гостях добре, дома ліпше, оповідань 50 кр.

Ник. Уст. Яновича: Повісті 85 кр.

Ник. Гоголя: Вечерниці 10 кр.

Евг. Гребінки: Чайковский, повість 70 кр.

К. Т. Подолена: За громаду, хроніка 20 кр.

Г. Данилевського: Збігці з Новоросії, повість 1 зр.

М. Школицького: Між народ, повість 20 кр.

Ієрстекера: Розбишаки на ріці Місієні 80 кр.

О. Кенана: Сибір т. I. і 2. — 1 зр. 20 кр.

О. Партицького: Історія старинна Галичини 3 зр.

Д-ра Костя Левіцького: Німецько-руський словар правничий 3 зр. 50 кр.

І. Баштowego: Українство на літературних повах в Московщині 50 кр.

Байди: Переклад Одисей т. I. і II. 2 зр. 20 кр.

Два образи олійні: Гуцул і Гуцулка по 50 кр.

Ми подали при книжках книгарську ціну; для передплатників „**Буквини**“ они коштують о третину таньше.

Відтак передплатники „**Буквини**“ можуть о 25 проц. дешевше, як в книгарні, закупити собі книжки про історію Руси.

Стефана Качали: Коротка історія Руси 1.00

Миколи Костомарова: Руска історія в життєписах 3 томи 1.00

Історичні монографії т. I. 2.00

Богдан Хмельницький т. I, II, III, IV. 6.40

Гетьм. Ів. Виговського і Юр. Хмельницького 1.60

Гетьмановане Брюховецького 1.25

Гетьмановане Даміана Многогрішного 1.25

Гетьмановане Самійловича 1.25

В. Антоновича і Д. Ловайського: Історія велик. Князівства литов. 1.60

Д. Ловайського: Княжий період до Володимира Мономаха ч. 1. 1.60

Княжий період до Данила Галицького ч. 2. 1.80

Смирнова, Дашкевича, Шараневича: Монографії до істор.

Гал. Руси 1.50

Замість 22 зр. 15 кр. ті книжки коштують для передплатників „**Буквини**“ лише 16 зр. 50 кр.

З замовленнями на ті книжки треба удавати ся до книгарні товариства ім. Шевченка у Львові ул. академічна ч. 8., котра буде повідомлена, чи купуючий єсть передплатником нашої газети, чи ні.

Крім того маємо в редакції на складі оповідань Т. Галіпа. Перші Зорі і оповідань О. Я. Кониського: В день свята у волі, котре продаємо своїм передплатникам о половину дешевши перше оповідань 15 кр. замість 30 кр., друге 5 кр. замість 10 кр., пересилкою о 5 кр. більше.

Тим способом подаємо нашим впп. передплатникам користи такі, яких при передплачуванню інших щоденних часописей руских не мають, не згадуючи вже й про се, що передплата на **Буквину** найдешевша.

Видає тов. „**Руска Рада**“ в Чернівцях.

Відповідає за редакцію Осип Маковей.

З друкарні Г. Чоппа

